

SZEGEDI NAPLÓ.

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI ÉS IRODALMI NAPILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egyes évre 14 frt — kr. Negyedévre 8 frt 50 kr.
Félévre 7 frt — kr. Egy hónap 1 frt 20 kr.

SZERKESZTŐI IRODA ÉS KIADÓHIVATAL:

Iskola-utca, Dáni-ház 18. sz.
Bérmentetlen levelek csak ismert kéztől fogadtatnak el.

HIRDETÉSEKET

és nyilvántartási közleményeket a kiadóhivatal
méréselt árjegyzék szerint számít.

Szabados János †

A tanácsteremben üres az egyik főhely. Fekete fátyolt kell borítani a zöld asztalra, mert nagy gyásznak hirtelen érkezik oda. A holnapnak első aktája egy gyászkeretes lap, melyen pótolhatlan veszteségét tudatja a hatóság, hogy kidőlt sorából, aki disze volt.

Egy munkás, becsületes életnek érdemei után viselte Szabados János előkelő állását és az volt a törekvése folyvást, hogy följebb-följebb kell küzdeni — nem önmagát, hanem a várost, melynek nem volt nála hivebb, odaadóbb fia.

Ahol a legnehezebb feladatok vártak megoldásra, rendszerint oda állították Szabadost. Tudta róla mindenki, hogy nincs előtte más cél, mint Szeged diadala.

És nagyon megsokasodtak a súlyos kötelességek, mióta az elpusztult Szegedet új alapokra kellett fölépíteni, mióta az volt a kifejezett törekvés, hogy Szeged hódító utat tegyen meg a kultúra terén.

Nagy utat tettünk már is előre és mindig ő vitte a vezető zászlót, aki most ravatalon fekszik, itt hagyva a

munka egy részét, melyet oly szeretettel kezdett meg, itt hagyva újabb alkotások kész terveit, melyek mind a nagy magyar Szegednek fejlődését jelentik.

A jövő remények egész sora fűződött a Szabados János nevéhez, mely tiszta és makulátlan. Soha nem értük őt önző célok kergetésén, idegen volt előtte a versengés olcsó sikerekért. A tiszteletet, a becsülést, a rokonszenvet, mely környezte, ernyedetlen munkával, a jónak, a nemesnek szeretetével érdemelte meg.

Zajtalan, föltűnést nem kereső, áldásos hivataloskodása mintája volt a kötelességtudásnak, tiszta jelleme, őszintesége, nemes szerénysége teljesen kivételes helyzetet biztosított neki. Szilárdan, érintetlenül állott a pártok között, róla, az ő működéséről egy véleményben voltunk mindnyájan, mert az irány, melyet követett, egyenes volt és félreismerhetlen.

Szeged közművelődési ügyeinek volt Szabados emelkedett gondolkozású intézője. Bizalommal és lelkesedéssel támogattuk őt abban a munkában, mely városunk jövőjét építette az iskolákban és más kultur-intézetekben. Ezek az intézmények fogják fönntartani közöttünk emlékét, ezekben őriztük meg a nevét kegyelettel.

*

Meghúzták odafönt a nagy harangot. Azt az öreg, nagy szavu harangot, mely mindig megszólal siralommal, mikor a nemes városnak mély gyásza van, mikor meghal egy kiváló embere, aki tisztességgel szolgált.

Hallja a város, megérti, ismeri már a nagy haragnak ezt a szomorú szavát s miután ott leste aggodalmával a szeretett és becsült beteg minden lélekzetét, tudja már: kinek szól ez a szomorú harang bucsuztató.

Vége van a munkáséletnek, mely a városalkotásból kivette a maga részét, mely megérdemli méltó gyászat a városnak, melyet olyan forró, olyan hű szívvvel szeretett.

Fölhúzzák a fekete gyászlobogót a torony ormára, ahonnét elhirdeti, hogy gyásza van Szegednek: meghalt Szabados János.

*

Szeged halottjának halála, bár három hét óta vergődött súlyos bajában, váratlanul jött, váratlanul, mert mindenki bizott a fölgógyulásban. Szabados János 3 hét előtt betegedett meg hirtelen, de baja egészen jelentéktelennek látszott. Ideges bántalmak nem ritkán vettek rajta erőt s a jelentkezett baj is ezekből eredetnek látszott. Utoljára október első napjaiban vett részt a tanácsülésen, másnapra rosszul lett s azóta föl sem kelt. Baja egyre súlyosodott s az utóbbi napokban a végzett operáció után végzetes jelleget öltött. Állandóan magas foku

A „SZEGEDI NAPLÓ” TÁRCZÁJA.

Aldomás.*

— Szabados János költeményéből. —

Együtt vagyunk kedves testvéreim;
A kancsó rég tart ünnepet,
Sokan vannak, kikért üritni kell,
Családunk bir sok, nagy nevet:
Föl a habzó pohárral! Eljen!
Távolban minden jó rokon,
A kit, ki itt, ki fent az égben,
Ölelhet át majd egykoron.

Mi az, mi arcotokra gondot ad?
Lám én mily gondtalan vagyok.
Pedig agyamban ég egy gondolat,
Vihar lesz, én is meghalok.
Föl a habzó pohárral! Eljen!
A megmaradt derék gyerek,
Ki eljövend könnyel szemében,
Hogy sirunk büszkén nézze meg.

Az égen vész és villám kódorog,
A roskatag fa majd kidől,
S hogy megemészsen minden gym-gyomot:
Tűz tör ki a föld kebléből.
Föl a habzó pohárral! Eljen!
A zivatar nagy mestere,
Vas fegyverével vas kezében
Az érdemtelen verje le.

Bátyám, öcsém, tudunk szeretni
S föllekesitnek a dalok

Hogy jókorább nem volt ez így, mi kár!
Sohsem voltunk ily józanok.
Föl a habzó pohárral! Eljen!
Ki lantját verni tudja jól,
Ki oly vigan, mint erdejében
Szabad madár, velünk dalol.

A kancsóból el is fogyott borunk,
Szemünk villamláskint ragyog.
Mi porbamár többé le nem rogyunk,
Vagyunk lélekben gazdagok.
Föl a habzó pohárral! Eljen!
A vég cél, mely felé siet,
Kinek felgyult egy láng szemében
S ki hord honért verő szívet.

Emlékeimből.

I.

Repülj, repülj ábrándos képzelet
Borulj le egyszer még a táj felett,
Elénekelve bucsuzó dalod:
Isten veled boldog vidék!
Most érzem, mily boldogtalan vagyok.

Mit adjak bucsuemlékül neked?
Szent földedet könyvem szentelte meg.
A köny csekély, de tiszta, mert ragyog.
Isten veled, boldog vidék!
Most érzem, mily nagyon szegény vagyok.

Midőn utólszor láttam képedet
Utamra nem kísérték engemet
Könyes szemek, áldásra nyílt karok.
Isten veled, boldog vidék!
Most érzem, árva, elhagyott vagyok.

Szabados János.

— Szomorú riport. —

Pár hónapja csak, hogy szegedi ujságíró vagyok s osztályrészemül az jutott a riportból, hogy mindennap délelőtt és délután végig járjam a városház emeletét s följegyezzem azt, ami a közigazgatásban történik.

Ez a munka mindenütt terhes és kellemtelen, csak Szegeden nem. Szinte csodálkozik az idegen ember azon, hogy mint kerülhetett össze egy folyosóra annyi barátságos uri ember? Engem az első napon meglepett ez a szívélyes fogadtatás, melyben munkával elhalmozott közhivatalnokok részéről alig részesül olyan ember, kinek valóssággal hivatásával jár, hogy alkalmatlan legyen. Ez természetesen nem a mi hibánk, hanem az ujságé, mely mint egy cretabeli Mynotaurus mindennap megkívánja a maga táplálékát.

Kollegám, a kivel bemutatkoztam az emeleten, megállott az ajtóknál s mindenütt megadta a maga utasítását. Szabados János helyettes polgármester ajtaja előtt is megállottunk s tapasztalt társam elmondta a következő utasítást.

— Aki odabenn dolgozik, az egy oszlop. Egyetlen gyöngéje van: a munka. Más embernél erény, nála gyöngeség, mert tulságig hajtja. Ha bemegy hozzá, hamar végezze el a dolgát, mert nem szereti, ha sokáig föltartóztatják.

— Köszönöm.

Bementünk, hamar végeztünk — s azután is mindennap tapasztaltam, hogy abban a

* Erdélyi János, a jeles kritikus kritikai tanulmányában e versről írta, hogy oly szép az, mintha Berangertől hallanánk.

lázban volt. Kezelő orvosa, dr. Singer Mátyás, aki tanulmányutját barátja betegségének hírére azonnal megszakítva, hazaérkezett, éjjel-nappal ágyánál volt és a tudomány minden eszközét fölhasználta a megmentésére. Nem sikerült. Már tegnap a menthetetlen beteg ágyához szolitották az összes rokonságot. Ott virrasztott kínos éjszakákata betegnél öröangyalaként hűséges hitvese, aki önförládozó szerelemmel ápolgatta mindenét.

A legutolsó délutánt eszméletlenül töltötte a beteg. Az agonia beállott s az orvosok kijelentették, hogy nem éri meg a reggelt. A család s rokonság a haldokló ágya köré gyűlt. A beteg csöndesen feküdt, olykorfohászodott. Lélegzetvétele mind csöndesebb lett, míg kisenvedett. Az orvosok esti 10 órakor konstatálták a halált.

A város halottjának életéről a következő mozzanatokat jegyezzük föl:

Szabados János az aradmegyei Sikula községben született 1839-ben. Atyja gazdaszt volt, akit azonban korán elvesztett. Özvegy édesanyja, hogy fiát méltóképen nevelhesse, beköltözködött Aradra, ahol a tanulás iránt fogékony, élénk eszű ifjú a gymnasiumot sikerrel elvégezte. A szelid lelkületű anyja úgy óhajtott volna, hogy Jánosa az Isten szolgálatába szegődjék, meg is tették a kísérletet, János a temesvári szemináriumba került, de csakhamar azt vette ott észre e fiatal poeta-lélek, hogy a zárda nem az ő lelkének a hajléka s egy napon édesanyját megengesztelve, a kispap kivetkőzött.

Az alkotmány üdítő szellője fujdogált át a hazánk egén, mikor az ifjú Szabados a szemináriumból egyenesen Pestre ment jogászodni s egyszer csak egyik kedvelt, ismert alakja lett ott annak a vidám, lelkes bohem-világnak, mely a hazafias föllendüléseket vezette, élesztve azt a lángot, mely a nemzet szívében kigyulladt s melynek tagjai csaknem valamennyien előkelő nevet vittek ki a magyar irodalomban. Ezek közt ő maga is: Szabados János, aki csakhamar feltűnt az irodalomban érzelmeltjes dalaival, mikben a szerelemről és a hazáról megkapóan énekelt.

szobában olyan nagy bankó az idő, amelyet bajos aprópénzre váltani.

Néhány nappal ezelőtt szerettem volna meglátogatni a beteg tanácsost, de nem bocsátottak az ágyához. Már akkor nagyon rossz szul volt.

Egy punctum kis fiúcska állotta el utamat az ajtó előtt. Szőke fejcskéjén aranypapirossal bevont csákót viselt, vállán puska volt s a kezében egy kivont fényes bádóg kard.

Azt mondta:

— Bácsi, a tanácsos bácsi nagyon beteg, nem lehet bemenni. — Lärmázni se szabad ám.

— Ki vagy te, kis fiu.

— Hát itt lakunk a házban.

— Hogy kerültél ide?

— Egyszer nagyon lármáztam a folyosón s anyám azt mondta, hogy: csitt, mert beteg a tanácsos bácsi. Aztán gondoltam, hogy ha beteg a tanácsos bácsi, akkor nekem igazán nem szabad lármázni.

— S nem lármáztál azután?

— Nem, de azt se engedem ám meg, hogy más lármázzék.

— Ki állított ide.

— Senki.

— Magadtól találtad ki?

— Magamtól.

Megdicsértük egymást. Ő engem azért, mert lábujjhegyen mentem végig a folyosón, én pedig keztem fogtam a kis vitézzel s olyan szívesen gratuláltam a jó szívéhez, mintha csak a kis öcsém lett volna.

Mikor elváltunk, még egyszer megígérte, hogy nem enged be senkit az ajtón.

S az én kis vitézem elhagyta a pozícióját, vagy nem vigyázott eléggé, mert az

Erről az időről sokat és szíve szerint szeretett beszélni bizalmasabb embereivel a legutóbbi időkben is és sok tréfára tudott visszaemlékezni, miknek különösen Lisznyay Kálmán, Dalmady, Balogh Zoltán s más költőtársai voltak a hősei vele együtt.

Annak az író-generációnak, mely a szabadságharc után a fővárosban énekelgetett, csaknem minden tagjával személyes jó viszonyban volt. Ezek közt: Szász Károly, Győry Vilmos, Vértessy Arnold, Dénes Farkas, Vajda János stb. Már akkor hírlapíróskodott is. Irogatott több lapba és 1860-ban kiadott egy kötet költeményt, melylyel megállapította teljesen költő hírnevét és elfoglalta az irodalomban az őt megillető helyet. „A hazáról és szerelemről”, ez volt a kis kötet címe, melynek sikeréről kiváló kritikuskok irtak. Így Zilahy Károly összegyűjtött kritikai munkájában egész tanulmány van Szabados költészetéről s úgy ez, mint Erdélyi János kritikai tanulmányában nagy dicsérrel halmozza el a költőt.

A nagytrórő ifjú 1862-ben Balogh Zoltánnal, a korán elhunyt kiváló poétával egy irodalmi lapot is indított a fővárosban, de ez a lap nem sokáig élt. Ezután az volt a forduló az életében, hogy Szegedre jutott.

Jókai ajánlatára meghívták a Szegedi Híradó szerkesztői tiszterre, amit el is fogadott és 1863-tól 1869-ig, tehát 6 évig szerkesztette kiváló gondnal Szeged akkori nagy sulyu lapját.

Szabados újévkor, mint a „Szegedi Híradó” szerkesztője jól fogadott beköszöntővel üdvözölte a közönséget. Programja általános tetszésben részesült.

Szabadosnak főmunkatársa kezdetben Szeberényi Lajos volt, kit 1866-ik évi január 1-jével Nagy Sándor váltott föl, kinek e minőségben neve azon idő óta, amidőn a lap politikai lett — 1868. jul. 2. — a szerkesztője mellett a lap minden számában aláírva találattik.

Szabados szerkesztése alatt a Híradó nagyot emelkedett s a vidéki lapok sorában tekintélyre vergődött. A lap sokoldalú, tartalmas s gondnal kezelt szerkesztése a közönség fokozottabb pártolását idézte elő s Szeged nagy vidékének majd minden községében járatták azt.

A lap Szabados keze alatt minden te-

ajton belopta magát egy nagyobb hatalom, mint a mivel megbirt volna verekedni az a bádóg kardcskával fölfegyverzett erőtlén gyermekkar, a féltve őrzött beteg tanácsos bacsit ellopta a halál.

A legnagyobb s talán legigazabb vád, mit fölhoznak ellenünk ellenségeink, az, hogy hajszoljuk a szenzációt s rovataink élénkségeért szívesen fölforgatnók az élet csöndes nyugalmas folyását. Azt mondják, hogy a szívünket elpusztítottuk már akkor, mikor először tollat fogtunk kezünkbe, hogy riportot írjunk s érzelmeink sem arra vannak szánva, hogy a lelkünket tápláljuk velük, hanem hogy vásárra vigyük s szétosszuk az előfizetők között. Egyetlen ideálunk van — és az az újság s még az imádságunk se egyéb — csak riport.

Nem igaz.

Szabados János a város közigazgatásának egyik fő tényezője, Szeged újjáteremtésének egyik legbuzgóbb bajnoka, a fáradhatatlan hivatalnok, a költő, a zsurnaliszta Szabados János meghalt.

Ez Szegedre és a város polgáira nézve nagy hír, jelentőségteljes nagy dolog, olyan újság, melyet minden ember bizonyos fájdalmas kapzsisággal olvas, olyan riport, amilyen nem terem e város történetében csak minden tíz évben egy.

... És mégis hogy könnyezve, elkényszeredett fájó szívvel írom meg ezt a szomorú nagy újságot én, aki két hónapja ismertem — Szabados tanácsost.

Milyen nagy lehet hát a ti veszteségetek, kik vele éltetek le egy örömmel, bánattal és küzdéssel teljes hosszú életet.

Thury Zoltán.

kintetben öregbedett s előnyös változásokon ment keresztül.

Legnevezetesebb változás azonban az volt, hogy az 1868-ik év második felétől mint politikai lap jelent meg, hetenkint még mindig csak kétszer.

Szabados már ekkor kifejtette a város alkotásra vonatkozó mindazon eszméit, amik később életet nyertek lassan-lassan egynemelyik kivételével. Már ekkor meg volt vitatva a lapban a város ingatlanainak eladási kérdése; a sivány homokterületek erdősítésének ügye; a vízvezeték kérdése. Majd az állandó színház, az állandó hid, a Széchenyi-tér rendezése, árvaház, dologház és földmives iskola létesítése s az alreáltanoda fokozatos fejlesztése, a belvárosi egyház kibővítése ügyében hozott figyelmet gerjesztett közleményeket.

A „Híradó”-nak ezen minőségében Szabados már csak rövid ideig volt szerkesztője. A sulyos pártküzdelmek és a kiméletlen hírlapi támadások a hírlapirodalomtól teljesen elidegenítették s a következő év közepén a laptól mint szerkesztő búcsút vett.

Mikor a Híradótól megvált, a szőregi kincstári uradalomba lett kincstári tisztviselő és amidőn 1871-ben a város új szervezetét megállapították, a városnak ajánlotta föl szolgálatát és 1872. évi január hó 4-én tanácsnoknak választott meg. Mint tanácsnok, rövid idő múlva a város minden ügyében kellő tájékozást nyervén, a legfontosabb városi közérdekű ügyek elintézésében az ő eszméi, irányai és tervei érvényesültek. Első feltűnése akkor volt, mikor a reform-bizottmány megalkottatott 1873-ban. Ennek a bizottmánynak az volt a feladata, hogy miként lehetne a város jövővelmeit szaporítani és kiadásait apasztani, úgy azonban, hogy a város mégis fejlesszessék, emeltessék, a külsin és haladás minden irányban feltűntethető legyen.

Szabados a programba fölvette már ekkor az állandó hid, az állandó színház, a rakodó part terveit, továbbá a város utczáinak és tereinek feltöltését, de különösen a közművelődés terén érvényesültek az ő alkotásai: a tanítók jobb fizetéseket nyertek, az iskolák úgy a bel- mint a külterületen megsaporodtak és azon idő alatt, amióta a kulturális ügyeket vezette, vagyis a közel 20 év alatt Szeged városnak kulturális budgetje 72,800 frtról 173,000 frtra emelkedett.

Kiválólag jellemezte őt a simulékony, szelid modor, amelyért mindenki megszerette. Haragosa nem volt.

Jeles szolgálatait és fáradaimai kiváló méltatásban részesültek. Az 1876-iki nagy árvízvédelem alkalmából legfelsőbb elismerésben részesült, az 1879-iki árvíz alkalmából a Ferencz József-rendet kapta, 1883. októberben ismét legfelsőbb elismerést és kir. tanácsosi kitüntetést nyert. Majd 1885. aug. havában a francia vendégek szegedi tartózkodása után a francia akadémia tisztjévé választotta. A Petőfi-társaság kiváló érdemeit méltatta azal, hogy a jeles költőt mindjárt megalakulása után rendes tagjává választotta.

Szabados nevéhez több nevezetes alkotás van fűzve. Ilyenek: a színház, az iskola-építések, a szegények háza, a kórház fejlesztése, az ártézi kutak. Különösen a színházat istápolta nagy szeretettel.

A közbizalmat mindenkor fokozott mérvben megnyerte. A helyettes polgármesteri címet 1884. májusában nyerte s a közbizalom minden újabb restauráció alkalmából általánosabb lett iránta, mely egészen az őszinte nagyrabecsülésig és szeretetig fokozódott.

Szabados, a tisztviselő elhallgattatta hosszú időre Szabadost, a költőt. Legalább a nyilvánosság számára igen. Néha szólalt meg, hanem ilyenkor figyelmet keltett. Emlekezem milyen nagy feltűnést keltett Petőfiről irt gyönyörű költeménye, melyet a Petőfi-társaságban való székfoglalására irt. S eenél is nagyobb és maradandóbb, fényes sikert ért el Szeged föltámadása ünnepére irt nagyszabású költeményével, mely marandó nevet biztosít számára az irodalomban. Magas szárnyalású poéta-lélek kiváló

műve ez, erős, és tiszta hangjával a szinpoézisnak. Ilyen kiváló, nagybecsű költeménye még a „Tisza” című.

Ha Szabados János, a költő nem irt volna soha egyebet, mint ezt a három költeményt, akkor is előkelő helyet biztosított a maga számára az irodalomban.

De irt egyebet is. Azok közé a hirtelen „elhallgató” poéták közé tartozott ő, akik csak a nyilvánosság számára hallgatnak el, de mindennapi munka mellett csendes enyhe otthonukban egyre-egyre énekelgetnek és gyűjtik a dalokat az asztalfiában, mint valami örökséget.

Ilyen becses örökséget — bizony tudom — Szabados János is hagyott — nekünk. El-el szólta ő magát, ha megfaggattuk, hogy adjon hát azokból a nótákból a szegedi lapoknak néha egy akkordot.

— Nem tudom kinyitni az asztalom fiókját, ezt mondta.

S hozzá tette:

— Majd . . . azután.

Már most elkövetkezett az „azután”, az asztalfiókból kiszállnak a költő dalai, aki most már igazán — elhallgatott.

Városi közgyűlés.

(Ötödik nap.)

— okt. 27.

Nagy élénkséggel folytatta ma a közgyűlés a jövő évi költségvetés tárgyalását s csak az 5-dik czímig haladt a kiadási tételekben, úgy, hogy holnap is aligha fejezi be a törvényhatósági bizottság az immár hatodik napos közgyűlést.

Ma különösen két fontos dolog került szóba, melyek fölött érdemileg más alkalommal fog tanácskozni és határozni a közgyűlés. Egyik a középiskolai tandíjak fölemelésére, másik a vízvezeték-táplálási szerződés fölmondására irányul. Az utóbbi indítvány fölött folyt vitában az minden oldalról egyértelműleg és élesen kifejezésre jutott, hogy a közönségnek mai vizellátása tűrhetetlen.

A közgyűlésről a következő tudósítást adjuk:

Elnök: Kállay Albert főispán.

Jegyző: Dr. Tóth Pál főjegyző.

Jelenvoltak:

Pálffy Ferencz polgármester, Rainer József főkapitány, László Gyula, Zombory Antal, Pálffy Viktor, dr. Fodor Károly tanácsnokok, dr. Lázár György t. főügyész, Kelemen Kálmán árv. sz. ülnök, dr. Faragó Ödön t. főorvos, Tóth Mihály főmérnök, Fajka János főszámvéző, Szendrey Pál aljegyző, Szekerke Lajos aljegyző, Szeles Kálmán alügyész, dr. Lippai Lajos alügyész, Gerencsér László pénztárnok, Konecz Antal levéltáros, Balogh József közig. yám, Huszka Lajos alszámvéző, Balogh Ferencz, Csikós József, Ferenczy János, id. Gál Ferencz, ifj. Gál Ferencz, dr. Goldsmidt György, Harcz Lajos, dr. Herz Gyula, Hricovszky Timót, Kovács István, Kovács János, Kovács József, Kreybig Károly, Kriszt Sándor, Kulinyi Zsigmond, Lichtenberg Mór, Lillin Károly, Lipsey Ádám, dr. Löw Immanuel, Magyar Gábor, dr. Magyar János, Magyar Miksa, Marosi Mór, Molnár Elemér, Nagy Ferencz bíró, Nemceskay István, Neubauer József, Obláth Lipót, dr. Pálmay Dezső, Poleczner Jenő, dr. Polgár Sándor, Pillich Kálmán, Rainer Ferencz, Reizner János, dr. Rósa Izsó, Rózsa Ferencz, Salamon Zsigmond, Stelczel Frigyes, Schmidt Imre, Szabó János, Szemerjay Károly, dr. Szivessy László, Tóth Antal, Tóth Gyula, Tóth Sándor, Városy Ferencz, Vőneki Pál, Wagner Gyula, Wagner Károly, dr. Wégmann Ferencz, Weiner Miksa bizottsági tagok.

Költségvetés.

A tanügyi bevételeknél

Obláth Lipót bivatkozta arra, hogy Szeged tanügyi költségei folyvást lényegesen emelkednek s Szegedre már-már elviselhetlenek. A város budgetjének 20%-ját a tan-

ügyi költségek teszik. Ez így tovább nem mehet, ha a jövedelmeket is nem emeljük. Szegednek középiskoláiban a tandíj kisebb, mint bárhol s mivel a tanügy tovább is fejlesztendő, indítványozza, mondja ki a közgyűlés, hogy középiskoláiban a vidékiektől az állami iskolákban fizetett díjakat, a helybeli tanulóktól e díjak felet fogja szedni. Ezzel a tandíj-bevételek 10—12,000 frttal emelkednének, ami annál jogosultabb, mert a szegény tanulóknak úgy is tandíjmentesek.

Tóth Antal az indítványhoz nagyobb részében a fölhozott indokoknál fogva hozzájárul, mert a kiadásokkal némi arányban a bevételeket is fokozni kell. Általában nem csatlakozhatik az indítványhoz és azt különösen a felsőbb leányiskolára nézve oly módosítással fogadná el, hogy az állami felsőbb leányiskola tandíja felsőbb leányiskoláknak csak két felső osztályában szedessék.

Dr. Pálmai Dezső ellenzi az indítványt, mert amit Szeged a tanügy terén tesz, annál első sorban az erkölcsi sikerre fektet súlyt és ezt a különben is csekély anyagi haszonért nem kockáztatná.

Dr. Lipcsey Ádám azt a szempontot kívánja hangsúlyozni, amiről az indítványozó, úgy látszik, megfeledkezett. Szegeden csak imént létesült a gyertyámosi sváb konviktus, mely a magyar kultúra továbbterjesztésére van hivatva. Ha ezekre a tandíjjal iskoláink látogatását megnehezítjük, ezzel nem szolgáljuk azt a hivatást, melyet Szeged kitűzött.

Pártolja a tanács javaslatát.

Pillich Kálmán kifejti, hogy 1888-ra 116,000 frtot tett a tanügyi költség, 1889-re 120,000 frtot, 1890-re 119,000 frtot és most már 140,000 frtot tesz ez az összeg. Helyesli e czímen a fejlesztést és örül, hogy középiskoláink népessége emelkedik, de nem lehet attól tartani, hogy a tandíj fölemelése az állami iskolák díjainak erejéig a tanügyünk fejlődését veszélyeztetné, vagy gátolná. Pártolja Obláth indítványát a Tóth Antal módosításával.

László Gyula hangsúlyozza, hogy a tanügyre fordított költség a leghasznosabb, de az is igaz, hogy a város má. nem igen mehet tovább a közoktatási költségekben. Ma tehát a közgyűlés helyesnek találná az indítvány elfogadását, adassék az ki a tanácsnak, hogy az adatok ismeretével tegyen részletes jelentést oly időben, hogy a közgyűlés esetleges elhatározása már a jövő tanévre érvényesülhessen.

Obláth zárszava után a közgyűlés elfogadja az előadó tanácsnok közvetítő előterjesztését.

A vízvezeték használati díjaknál

Városy Ferencz fölemlíti, hogy a vízvezeték ellen általános a panasz. Víz nem ad, de a díjakat követeli a csapok elzárása mellett. Indítványozza, hogy a vízvezeték táplálását mondja föl a jelenlegi vállalkozónak addig is, míg a sürgős állandó vízvezeték ügyével foglalkozhatunk.

László Gyula szerint a „tengeri kigyó” természetű állandó vízvezeték azért nem oldható meg, mert nincs rá pénz. A vízvezeték táplálására megjegyzi, hogy a szakbizottság nem talált utóbb kifogásolni valót s ezért mellőzni kéri a tett indítványt.

Az állandó vízvezeték ügyével a tanács foglalkozik.

Wagner Gyula tudja, hogy egyes helyeken félévig nem kaptak vizet s mégis

követelik a díjat. Valóságos zsarolással állunk szemben s e vállalkozónak azért föl kell mondani a szerződést hat hónapra. Ez elég idő a már kész tervek alapján a vízvezeték kiépítésére. Ily értelemben támogatja Városy indítványát.

Tóth Mihály elmondja, hogy az állandó vízvezeték ügyében most az artézi víz van vegyelemzés alatt s e kérdés elintézéséig előterjesztés nem tehető.

Szabó János szerint, ha bármennyi artézi víz van is, a Tisza vízvezetékére szükség van már a kertészet szempontjából is. A szerződés fölmondása mellett van.

László Gyula fontosnak tartja, hogy a bár gyöngye és rossz vízvezeték egy ideig fönntartassék, míg a tanács előterjesztést tesz, hogy a mostani csővezeték táplálásáról mily más módon tud gondoskodni.

Dr. Pálmay Dezső nem fogadja el a tanácsnok előterjesztését, mert ugyanezt már egyszer elfogadtuk négy év előtt. Nehogy ismét 4 évig tartson a dolog, indítványozza, hogy a jelzett előterjesztés megtételére a tanács a jövő közgyűlésre utasíttassék.

A zárbeszédok után a közgyűlés utasítja a tanácsot, hogy a kívánt előterjesztést a januári közgyűlésre tegye meg.

Kiadások.

A hidkezelés kérdésének tételénél

Dr. Herz Gyula szólalt föl. Megszavazza a fönntartásra előirányzott ö-szeget, de csak fönntartással. Tapasztalta, hogy a hidon a legnagyobb rendetlenség van. Gondolkozó ember rájön véleménye szerint arra, hogy ami itt tíz év alatt épült, ilyen kezelés mellett hamarosan tönkre megy. Kérdi a tanácsot, hogy ki gondolja a hidat?

Zombory Antal: A mérnöki hivatal.

Dr. Herz akkor nem is csodálkozik a jelenlegi állapotok fölött, mert már megszokta azt, hogy a mérnöki hivatal minden reá bízott dolgot rosszul intéz el. Kéri a tanácsot, hogy utasítsa a mérnöki hivatalt, hogy a hid fönntartásában több gondot fejtsen ki.

Tóth Mihály főmérnök a mérnöki hivatal ellen fölhalmozott vádakát igazságtalannak tartja. A mérnökség mindent elkövet, hogy a kezelése alá adott építmények jó karban tartassanak. Ha most teljesen jó karba akarnák helyezni a hidat, 24,000 forintot kellett volna e célra költeni. A most fölvetett évi költség kevés. A mérnökség érintkezésbe lépett a hid faburkolatára nézve a Rukversz-czeggel, mely oly olcsón állítaná ki a hid faburkolatát, amely árán olcsóbban egy egész se vállalhatná el a munkát. A fölmutatott minta által azt hiszi, bebizonyította, hogy a mérnöki hivatal megtette a maga kötelességét.

Stelczel Frigyes nem akar hosszasan értekezni a hid fönntartási rendszeréről. Szerinte két hiba van a fönntartásban. Változtatni kell a kocsiközlekedési rendszeren. Most a terhes kocsik mind a baloldalon járnak s ez által a baloldalt rontják, ez pedig káros a hidra. Második észrevétele az, hogy a Pillich által tegnap említett akáczfákból előbb csak kisérletként készíttessen a tanács 5—600 db kocszkát s azzal rakjanak ki egy darab helyet. Hiszi, hogy az eredmény kedvező lesz. Különb. elfogadja a tanács előterjesztését.

Kovács János a hid kezelésénél abban látja a hibát, hogy nálunk az utrendészeti szabályok idevonatkozó parancsait nem tartják meg. A töltési munkálatokhoz sok tulajdonos nehéz izsappal megrakott szekér megy át a hidon. Az utrendészeti szabályokban ki van mondva, hogy milyen széles kell, hogy legyen az így megrakott szekerek kerekeinek talpa. A rendőrhatalóság terjeszse ki figyelmét a kerekek talpának szélességére, vagy indítványozza, hogy az izsapot a töltési munkálatokhoz hajón száll-

litsák át a Tiszán. Hibát lát abban is, hogy a hid javítási munkálata nem állandó. Budapesten, vagy minden nagy városban időről időre megvizsgálják a hidakat, ha hiba mutatkozik, különösen a burkolatban, azonnal kijavítják.

Szabó János az akácztot nem tartja alkalmasnak a burkolati munkálatokhoz. A keréktalpakra nézve megjegyzi, hogy erre nézve adhatunk utasítást a szegedi fuvarosoknak, de nem rendelkezhetünk az egész Bánáttal és azzal a nagy vidékkel, mely Szegeddel közlekedve átjár a hidon.

Wagner Károly csodálkozik azon, hogy a hid fönntartásáról vitáznak az ülés tagjai, mikor e pont tárgyalásánál tulajdonképen a hid kezeléséről van szó. A kezelésre előirányzott összeget sokalja s indítványozza, hogy a hidvámkezelést adja bérbe a város.

Pillich Kálmán szerint e tárgyban egy bizottság volt kiküldve, hogy tegyen javaslatot. A bizottság régen beadta már javaslatát, szülő nem tudja, miért késik a tanács azt az ülés elé terjeszteni. Különbén azt látta, hogy a hidat javítják, de nem tartja helyesnek azt, hogy a javítási munkálatokat most végzik el. A munkálatokhoz nedves fát használnak, mely 6—8 hó alatt elpusztul, javasolja, hogy a tanács több évre szerezze be a faburkolathoz szükséges kockákat.

Dr. Herz Gyulát a főmérnök válasza nem elégíti ki. Nem pozitív tényeket hoz föl védelmére a főmérnök, hanem üres mentségeket. A megszavazott fönntartási költség a főmérnök szerint nem elég a hid fönntartására. Miért nem terjesztette ezt a főmérnök a törvényhatósági bizottság elé. Különbén véleménye az, hogy kár az ülésnek mindent bizottságokra bízni, mert azt tapasztalta, hogy a sok bizottság sarköve a fontos ügyeknek. A mérnökségnek kellene gondoskodni a hidról s a főmérnök minden bizottság kizárásával tehetne olyan javaslatot a kezelésre nézve, ami célra vezetne.

Zombory Antal védi a mérnöki hivatalt, melyet e kérdésben vádolni nem lehet. A bizottság beterveztette javaslatát, de a tanács nem tartotta azt elfogadhatónak. A javaslat szerint 24,000 forintot kellett volna fölvenni. Az ügy járt a költségvetési bizottság előtt is, de a bizottság még tárgyalásra se vállalkozott. Novemberbe betervezteti a tanács a kiküldött bizottság javaslatát.

László Gyula a kocsizási szabály módosítását helyesli, de a kerék talpak szélességének meghatározását kivihetetlennek, a töltésekhez szükséges anyag hajón való szállítását pedig a hidvámkezelésbe átkötöznek találja. Kéri a tanács előterjesztéseinek módosítás nélküli elfogadását.

Dr. Herz Gyula személyes kérdésben szólal föl. A tanács azt mondja, hogy a mérnöki hivatal a hid fönntartása körül észlelt hiányosságokban nem hibás. Ha ez így van, úgy visszavonja a mérnöki hivatal ellenében használt vádjait s a tanácsra hárítja.

A közgyűlés elfogadja a tanács előterjesztését.

A hasznábérek leírásának tételénél

Pillich Kálmán tapasztalta, hogy a város bérletei most sokkal kevesebb bérért adnak ki, mint eddig, sőt vannak a városnak olyan bértárgyai is, melyekre ráfizet. Ilyen a tápéi komp melyért havonként 50 forintot fizet a város fönntartási költség czimen. Kéri a tanácsot, hogy igaz-e ez.

László Gyula bejelenti, hogy a komp kezelésére vállalkozó nem akadt, az árverések eredm. nytelenek voltak s minthogy a városnak a közlekedést fönnt kell tartani, még eddig e kérdés nem volt másként megoldható.

A tanács előterjesztése tudomásul vétetik.

A kertészek fizetési illetményeinek tételénél

Wagner Gyula szólal föl. Véleménye szerint a főlvétellel szemben aránytalanul sok a kiadás. Elismeri, hogy a kertészet szükséges, de az a munka, amit a drágán megfizetett kertészek művelnek nincs arány-

ban a kertészetre költött nagy összeggel. A kertészek nem teljesítik kötelességüket. A „millenium fényének emelésére“ alkotott ujszegedi rózsáliget ültetvényének háromnegyed része rosz. Nem azért szólal föl, hogy valakinek elvegye a kenyerét, mert ez nem szokása, de kéri a tanácsot, hogy utasítsa a főkertészt nagyobb munkásságra. Azonkívül indítványozza, hogy a kertészeti kiadásokat a kertészeti bizottság havonként vizsgálja át.

Weiner Miksa ellenkezőleg a Wagner véleményével azt hiszi, hogy az alföldön nincs város, melyben nagyobb haladást tett volna a kertészet, mint Szegeden, ezt pedig a Wagner által kifogásolt főkertész érdemének tartja. A főkertész különben minden héten benyújtja a jövő heti munkatervet a kertészeti bizottsághoz. Hogy a kifogásolt faiskola egészséges csemetéket szolgáltat, annak bizonyossága az elért eredmény. Évről-évre több vidéki fordul csemetéért a szegedi faiskolához. Véleménye szerint a rózsáligetben még most nem lehet nagy eredményeket várni. Indítványozza, hogy a város Ujszegeden furasson ártézi-kutat s erre irányozzon elő a költségvetésben 1000 forintot.

Dr. Szivessy László a körüti fasorok közti ut rossziaságát említi és kéri, hogy a kevés költséggel járó elegyengetési munkát a sétányok érdekében mihamarább végeztesse el a hatóság.

A tanács Szivessy fől szólítását tudomásul veszi.

Dr. Magyar János az ártézi-kut vizet ártalmasnak találja a növényzetre nézve. Különbén is sükségtelennek tartja a kutat, mert a teleptől 50—60 lépésre foly a Tisza.

Wagner Gyula pártolja a Weiner indítványát.

Szabó János szintén alkalmatlannak találja öntözési célokra az ártézi-kut vizét.

Wagner Gyula él a zárszó jogával s hozzájárul a Weiner indítványához.

A közgyűlés Weiner módosítványával elfogadja a költségvetési tételt.

*

Elnök az ülés folytatását szerdán délután 4 órára tűzte ki.

Birói kinevezések. Ő felsége Bethlenfalvi Antal löcsei törvényszéki bírót a kassai ítélőtáblához bírónak, Kun József miskolci törvényszéki jegyzőt a mezőkövesdi, Farkas Bertalan király-helmeczi bírói aljegyzőt az ottani járásbíróshoz albirákká nevezte ki.

A zárszámadások. A képviselőház zárszámadási bizottsága ma Rakovszky Istvan elnöke alatt ülést tartott, melyben tárgyalás alá vette a pénzügyi tárcza 1890 ik évi zárszámadásait. Az egyes fől szólalásokra az állami számvevőszék részéről Gajzágó Salamon elnök, a pénzügyminiszterium részéről, Wekerle miniszter, Láng államtitkár és Enyedi Lukács osztálytanácsos által adott főlvilágosítások után, a tárcza 1890-iki kezelésénél főlmerült tulkiadások és előirányzat nélküli kiadások, továbbá a bevételi kevesbbségek, mint indokoltak, tudomásul szolgáltak s azokra nézve a főlmentés megadásának javaslatba hozását határozták el. Ezzel a bizottság befejezván az 1890-iki évi állami zárszámadások tárgyalását, az általános jelentés megállapítását a pénteken délelőtt tartandó ülésre tűzték ki.

Ujdonságok.

Szeged, okt. 27.

Tájékoztató.

Okt. 28. A törvényhatóság közgyűlése d. u. 4 órakor. (Széképület.)

Okt. 28. A nőiparegyület közgyűlése d. u. 4 órakor. (Saját helyiségében.)

— Szabados János elhunyt. Mély részvétellel tölt el mindenkit a város egyik legkitünőbb főtisztviselőjének, a szeretett és becsült Szabados János helyettes polgármesternek elhunyt. A halál nem váratlanul következett be, mert a helyettes polgármester súlyos beteg volt több héten át, de főlgyógyulásához oly erős volt a remény, any nyira óhajtották szívből, hogy a lesújtó hír a késő éjjeli órákban is mély megdöbbenést és általános részvétet keltett város-szerte. Szabados János három hétig volt beteg. A betegség, amely életét kioltotta, bélgyulladásal kezdődött. Két hét múlva sikerült az őt kezelő dr. Singer Mátyás kórházi főorvosnak oda fordítani a bajt, hogy gyógyulás volt várható. De a szenvedés idegeiben annyira megtörte a beteget, hogy másik nehéz betegség, a fejtífusz vett rajta erőt. A két ádáz baj aztán teljesen elvette az erejét s napok óta már csak rövid idő kérdése volt, hogy meddig él. Ma már kinyilvánították az orvosok, hogy az erővesztett, megtört beteg aligha éri meg a reggelt. A szomora jövődőlés beteljesült. Szabados, ki az utolsó órákban eszméletlenül feküdt, csak néhány sóhajjal árulta el, hogy még él. Neje és rokonai állták körül a haldokló ágyát, mikor esti tíz órakor dr. Singer Mátyás és dr. Eisenstein kórházi orvosok meghatva konstatálták a város betegének halálát. A halálozás híre még az éjjeli órákban villámgyorsan terjedt szét Szegeden, meghatva az embereket, akik őt ismerték s részvétet okozva mindenfelé. — Holnap reggel bus kongással hirdeti a városház öreg harangja Szeged egyik oszlopának kidőlését.

— A középítészeti tanács október 31-én szombaton az ülését nem d. u. 4 órakor, hanem d. e. 11 órakor tartja meg.

— Elöléptetés. Mint megbízható forrásból értesülünk, Földváry Lajos báró csendőr-örnagy cs. és kir. kamarás, a szegedi csendőrkerület nagy érdemű parancsnoka a napokban alezredesnek lép elő. A báró új rangjában is megmarad a II. csendőrkerület parancsnokának.

— A nőiparegyület közgyűlése. A szegedi nőiparegyület közgyűlése ujtönt főlkerjük az éraklódók figyelmét. A közgyűlés holnap, szerdán délután megy végbe a nőiparegyületi iskola helyiségében (kis körút, volt Krausz-náz) s 4 órakor veszi kezdetét.

— Az iparossegédek szakrajz tanfolyama iránt iparosaink körében a legnagyobb érdeklődés nyilvánul. Már eddig is igen sokan jegyeztették magukat elő a valóban hiányt pótló tanfolyamra. A rendszeres fől-tételek november hó 1-én vasárnap, d. e. 9—12-ig és november 4-én szerdán esti 7—9-ig eszközöltetnek a polgári iskola (réggi gymnasium) rajstermében ifj. Szmolány Nándor felügyelő és Füleki József szaktanár által. Megemlítjük, hogy e tanfolyam céljaira a szegedi ipartestület száz frt segélyt szavazott meg.

— Bérbeadott árterület. Ma délelőtt egy Tóth Mihály városi főmérnök, Pillich Kálmán bizottsági tag s Gróf János uti biztostól álló bizottság nyilvános árlejtésen bérbeadta a szeged vedresházi ármentesítő társulat tulajdonát képező marostői árterület egy részét. A bérbeadás a múlt évi eredményhez képest fényesnek mondható, mert a földek 25—32 forintért adtak ki, míg a múlt évi bérösszeg ennek csak felét teszi ki.

— Ellenőrzési szemle Október 29-én reggel nyolcz órakor, a honvédlaktanyában az 1880-ban besorozott katonakötelesek részére ellenőrzési szemle tartatik.

— **Az első.** Több interpellációra adott okot a képviselőházban is a honvédelmi miniszternek azon intézkedése, hogy ezentul a magasabb rangu honvédtisztek áthelyezhetők lesznek a közös hadseregbe. Most közli a honvédség rendeleti lapja az első áthelyezést. Az első éppen egy *szegedi* ismerős, Karstenfelsi *Pacor* Vilmos ezredes, aki a 13-ik honvédezeredtől a 25-ik báró Pürcker nevét viselő közös hadseregbeli ezredhez helyeztetett át parancsnoki minőségben. Az ezredes, aki a Szegeden állomásozó *Pacor* altábornagynak rokona, több évig szolgált városunkban mint őrnagy s a honvédkerületi parancsnokság segédtisztja.

— **Amit a katonák fizetnek.** Szeged városa ujabbban a marstéri laktanya kociszinjét kibővítette s tudatta a laktanya parancsnokságával, hogy a kibővített kociszin használatáért 560 frt évi bért kíván. A laktanya parancsnoksága ma elfogadta a kívánt bérösszeget s kötelezte magát a bérösszeg tárgyában kiállított szerződés pontjainak pontos betartására.

— **A vonat áldozata.** Remzső János városi hivataloszolganak, aki a központi ünnepélyről jövet leesett a vonatról és összezuhatott, holnap a kórházban a jobb kezén operációt végeznek az orvosok. A szerencsétlen sérülései oly súlyosak, hogy a kezét le kell vágni.

— **Fölmentett rendőrkapitány.** *Aradi* Kálmán szentesi kapitány tudvalevőleg vád alá volt helyezve, mert egy Gombos János nevű bérest, aki a gazdájától megszökött, ahhoz visszavitette s később négy napig zárva tartotta a nélkül, hogy az ügyében tett volna valamit. A szegedi törvényszék mint első fokú bíróság a vád alól fölmentette Aradit, mert nem volt beigazolható, hogy a rendőrkapitány tudott az elzáratásról. De a budapesti kir. tábla megint vád alá helyezte Aradit, akit azonban most a kuria fölmentett.

— **A fillokszerás szőlők sorsa.** *Fráter* Alajos, kinek szőlőjében fillokszerát észleltek, kérelmet intézett annak idején a tanácshoz s azt híven, hogy a városnak az eshetőségekre előre készen tartott szénkénege van, fölkerlte a tanácsot, hogy szőlőjében szénkénegezést eszközöljön. A polgármester e kérelemmel kapcsolatban fölirt a földművelésügyi minisztériumhoz s kérelmezte, hogy a minisztérium a szőlőterületek felülvizsgálását rendelje el s egyszerűsind jelöljön ki utat és módot az esetleg eszközölendő szénkénegezésre nézve. A minisztérium válasza ma érkezett le a tanácshoz. A miniszter, minthogy már a fillokszerázárlat el van rendelve, nem fog felülvizsgálatot eszközölni. Mindazonáltal megnyugvásukra utasítja a szőlőgazdákat, hogy szőlőiket megvizsgáltathatják az e célra kiküldött vándortanárral, *Heinrich* Józseffel, ki eljárása eredményéről a minisztériumnak beszámolni tartozik. Szénkénegezés esetén pedig a szükséges anyagot egyenesen a *hevesi* szénkénege-raktárból szerezheti be a város.

— **Nagy étű.** Jó szerencse, hogy nem napidijas hivatalnok, vagy „minimumos” tanító az a különös beteg, aki jelenleg a csabai kórházban van. Cs. Mihályné, mintegy 30 éves csabai gazda asszonynak t. i. az a betegsége, hogy borzasztóan sokat eszik. Már vagy hét esztendeje naponta nem evett kevesebbet, mint harmincz darab kemény tojást, ehhez megivott rendszeren egy liter pálinkát és öt liter bort. Más egyebet, mint tojást nem tűrt a gyomra, de ettől aztán úgy meg hizott, hogy alig képes mozogni. Ha egy nap a rendszer adagot nem fogyasztotta el, akkor egész testén kínos görcsös fájdalmakat érzett. A kórházban most lassan-lassan kényszeríteni

fogják a koplalásra, ha ugyan a gyomra engedelmeskedni fog.

— **Csendőrtisztek áthelyezése.** A honvédség rendeleti lapja a szegedi csendőrkerületre vonatkozólag a következő tiszti áthelyezéseket közli: *Faszuch* Ferencz főhadnagy Marczalról Nagy-Kikindára, *Angyal* József főhadnagy Temesvárról Ungvárra, *Bencze* Bálint hadnagy Kikindáról Szolnokra, *Szathmáry* József hadnagy, temesvári parancsnok, segédtiszt minőségben a kerületi parancsnoksághoz Szegedre helyezett át.

— **A szegedi bőripari szövetkezet.** A bőriparosok szövetkezete, mint bejegyzett cég tényleg megkezdte működését. Hivatalos helyisége egyelőre az ipartestület házában (templom-tér 8. sz.) földszintjén van. Hivatalos órák tartatnak minden szerdán délután 3—6-ig, amikor az üzletrészbefizetések teljesíthetők. A tagok máris tetemes összeget fizettek be. A szövetkezet legközelebb ajánlatot nyújt be a közös hadsereg bőrnemű szükségleteinek szállítására. Téves volt a lapok ama állítása, hogy a szövetkezet ajánlatot nyújtott be a csendőrség bőrnemű szükségletének szállítására. Azt az ajánlatot egy magántársaság tette Szegedről.

— **Veszélyes játék.** A jóra való gyermek-népség már megint fölkapta azt a nevezetes szokást, hogy gyufamérget s gyutacsokat rak a lovasutjába esténként. Az nekik rendszeren igen nagy gyönyörűséget okoz, ha aztán pattogás támad az egész vonal mentén. A lovasutások bejelentették a dolgot a rendőrségnek, amely most megvigyázza a gyerekek játékát.

— **A Margit-utcai temető.** Igen, itt is van temető jobblétre szenderült kutyák és macskák lelnek itt — úgy látszik — örök nyughelyet és az arra járó közönség ép azon botránkozik meg, hogy a f. rendírség nem adja meg ama nevezetes lényeknek a szokásos végtisztességet.

— **Lauret és Sugár.** Két bérmént neveznek így s a nevek négylabu tulajdonosai arról híresek, hogy itt ették meg szénájuk javát. Most a ménparancsnokság kérdésére újra kijelentette a tanács, hogy a város által kibérlendő három mén közül kettő e Lauret és Sugár kell, hogy legyen. A parancsnokság bizonyosan respektálni fogja Szeged ős jogát s a város rendelkezésére bocsátja a két mént az idei évre is.

— **A gyanu.** A Bessenyei-téle betörés ügyében a mai folytatólago nyomozás eredménye gyanánt letartóztatott a rendőrség egy borsosi legényt. Több gyanuok bizonyítja, hogy ez az ember követte el a betörést, ámbar eddig még tagadja a dolgot.

— **Ezüstlopás.** Rozenberg mérnök Szt. Mihály utcai lakásáról ma nagyobb mennyiségű ezüstmű elveszett, kanalak, kések, villák. S velük együtt eltűnt a házból a cseléd lány is, nyilvánvalóvá téve ezáltal, hogy ő a tettes. Most a rendőrség kutat az eltűnt ezüsttől vaj rejteke után.

— **Szegény ember vesztette el.** A következő sorokat vesszük: A múlt vasárnap, vagyis október 25-én délelőtt 11 óra tájban az aradi-utcán egy igénytelen zsebkendőt vettem föl a járda kövezetéről, melynek egyik csücskébe 8 kr. a másikba pedig 60 kr. van bekötve. A tulajdonosa átveheti üzletben, *Demján* József bádigos, iskola-utca 6.

— **Magyar konyak erős konkurrencziát csinál a francia konyaknak** már évek óta s ma már nagy fért hódított itthon e hazai ipartermény. Tudvalevő, hogy a francziák akkor, amikor ott hon rossz szüret volt, konyakjukat Magyarországbau égettették és csak a végleges desztilláció céljából vitték haza és így francia vignettában mint francia termék került e tulajdonképeni magyar gyártmány ismét haza. Magyarországon végre belátták, hogy esztelenség a konyakgyártással járó nagy hasznót idegeneknek átengedni s a kormány s az arisztokraczia támogatásával nálunk is meghonosították ezt az iparágat, mely uagy jövőnek nézhet elő. A konyakgyártással

arisztokratáink közül különösen Keglevich gróf Nádasdy gróf s legujabban Esterházy Géza gróf foglalkoznak. Az utóbbinak gyára, mely *Angyal földi konyak és pezsgőborgyár* czímet visel, s föl van szerelve a technika minden idevágó vívmányával. A gépházban két Egrót-féle desztilláló készülék áll, melyek külön-külön 4000 liter bort képesek földolgozni naponként. Az óriási piszék telvék konyakkal, mely nagy részt korábbi évek terméséből készült, mivel ennek a czikknek tudvalevőleg egy ideig pihenni kell. Különösen dicsérik Esterházy grófnak négy csillagos konyakját, gyöngéd tüze s kellemes íze miatt.

— **A mai számunkban** találják olvasóink az „Egyesült magyarhoni üveggyárak részvény-társaság” bizományi raktárának hirdetését e jó hírű üveg kereskedésre különösen föl hívjuk figyelmüket.

Ujszeged ősze.

— A haldokló sétatány. —

Bármilyen tavaszi a nap, nyári az ég, csak haldoklik azért már az ujszegedi park. A hársak már fölverték az őszi kabátot, azt a bizonyos sárga színt, amit a buló levél ölt az első deres hajnalon. A csalit már elhullatta minden levelét, a bokrok szárai csupaszok, a száraz galyak között két gyík játszik, gyors surranással tűnve el a lehullott sárga hárslevelek alatt.

Ujszeged hivatalos látogatói, a fiatal asszonyok, leányok az udvarlókival együtt már rég áttették ugyan a főhadiszállást a korzóra. (Sokkal elegánsabban csoszognak ezen a sima aszfalton az utóbbiak.) De azért még van egy kis élet odaát is. Valami kevés.

Reggelenként akad még három-négy ember, aki odaát sétál a porondos úton, melyet eltöndnek a harmatos sárga levelek.

Pedig ugy pusztulásában szebb a sétatány, mint valaha. A hosszú nyári időn át szárazak maradtak az utak, csak az éji harmat gyöngyeit szivta föl a föld. Az utakat beborítja a hulló levél nedves nehéz illat árad ki a fák közül, a hársak őszi illata. A kelő nap hosszú csikokat vet be a fák közé az erdőszélről s megaranyozza a fák tetejét, a fehér padok nedves oldalát s a lámpák üregeit a fasorokban. Az elmaradhatlan őszi kellék, néhány obligát bikanyál uszik át a fenyves napesíkokon. Ártatlan mezei pók, ahogy a napsugár leszárítja róluk a harmatot. Fonják, szövik a halót a faágakon, pedig már aligha fognak abban. Fiatal nyárfák oldaláról hámlik a vékony fehér héj, az őszi ezüstje. Fönt az égen két vékony bárányfölleg pihen, mert szellő nem jár a tájon, csupa kék odafönt minden, hogy szinte nevet. Itt-ott még kiverődik a sűrűből valami kevéske madárszó, egy csendes fütty, vagy halk rikoltás, inkább csak olyan magánbeszéd-féle az egész. A csárda elhagyatott, a köruton túl a villák között építenek. Az egész liget csöndjén végig peng a hang, mikor a vakolókánál a téglához ütődik.

A villák, a nyári örömek zajos tanyái, jobbára becsukva. Csak annak az ajtaján nincs závar, aki ottlakó, akinek nem villa a villa, hanem ház, s nem kert a kert, hanem föld, amiből élni kell. És nehezen bár, de meg lehet. Az ujszegedi apró kertek szőlőlugasai, rózsabokrai nem egy Teréza mamát és Noémit rejtegetnek. Tavasszal a virág, nyáron a gyümölcs, őszszel a galy, a vessző keresi ki a betevő falatot. Hanem bizony feltörik bele a tenyér s ez az élet csak ugy kívülről (már mint a rózsza- és szőlőlugas innenső feléről) nézve idillikus.

A marostöltés tetejéről tiszta őszi tájat látni. Szőregh, Deszk templomai mintha ködben usznának, elmosódva s akármelyiket nézi az ember, mind olyan, mintha leakarna dőlni a tornya. Ez már őszi táj egészen, a Kállay-liget fái kopaszodnak s a fehér kigyós országúton nem vernek port a haladó kocsik.

Időnkint neki támad a Maros felől a ligetnek egy-egy könnyű szellő. Halk susogás közben egymáshoz verődnek a galyak s mintha eső lenne, úgy szállong a levegőben a sok sárga levél. Nehány meggörnyedt alak halad végig a fasorok között, messze vannak, de meglátszik, hogy ki jön, ki megy, amint a naptény meg az árnyék től vagy lefelé szaladgál rajtuk végig. A vállukon aczatoló kés s a hátukon szatyor, az őszi utolsó munkásai ezek.

P—s.

S z i n h á z.

A Böregér második előadása is kitűnően mulattatta nézőit, kik nem is fukarkodtak tetszésük kifejezésében. Böven jutott belőle úgy az egyes szereplőknek, mint a jeles együtteseknek. A második fölvonás szép rendezése, a jókedv, mely mindvégig a színpadon uralkodott, ma is megtette gyűjtő hatását.

Érdekes ujdonság. Az összes vidéki színpadokat megelőzőleg kerül holnap a szegedi színpadon színre Guy de Maupassant világhírű színműve: „Musotte”. A több szerepek Cserny, Megyaszy, Zombory, Nagy Mari, Hevesi, Fenyéri, Csiky, László és Mezey kezében vannak. Mivel a darab egy egész estére rövid, Egy kis vihar és Bálután is vele megy. Az előbbiben Réthey és Havas, az utóbbiban Fejérváry M. nyertek kitűnő szerepet.

Délvidéki bünkrónika.

— Saját tudósítónktól. —

Vérboszu.

A délvidéki Knezurán egy vérboszu keltett izgalmat a napokban.

Kuhár András állt boszu Golub Mihályon. Régi harag volt köztük, régi vágya már Kuhárnak, hogy egyszer vérben láthassa Golubot. Az alkalom meg is jött. Éjjel találkoztak ketten, ahol senki sem látta. Kuhárnál csak bot volt, azzal támadt régi ellenfelére. Mint a zápor, úgy hullottak a súlyos ütések, Golub lerogyott s meghalt. A temerini csendőrség elfogta a bűnöst.

Rablások.

Kettőt is jelentenek megint és egyik vakmerőbb, mint a másik.

Bánlagon Bircsa Ádám guládi ember éjjel lesbe állt az utcán. Frankhoffer Miklós kereskedőt várta. Mikor ez feléje haladt, nekiugrott, kést szegzett a mellének és vadul pénzt követelt. Frankhoffer azonban csak egy pár ökölcsapással szolgált neki. Ezt látva Bircsa, eldobta a kést s elfutott. De előbb kirántotta Frankhoffer zsebéből az órát lánczostól. A megtámadott hiába futott utána, a rablónak jobb lába volt. Másnap azonban elfogta a csendőrség.

Veszedelemesebb rablók voltak azok, akik Szupulov Péra gazdának a lehántott tengerijét „szállították” el éjjel a háztól. Hat ember volt ott, mindnyájan oláhok öltözetben. Kocsira rakták a kukoriczát épen, mikor a gazda rájuk tört. A rablók lövéssel feleltek s elvágattak a kocsival. A gazda súlyosan megsebesülve rogyott össze. A sörétek az arcába s a vállába furódtak. A

csendőrségnek sikerült letartóztatni mind a hat oláh embert, akiket átadtak a bíróságnak.

Férjgyilkos.

Alibunáron szerelmi dráma híre zavarta föl a kedélyeket.

A szép oláh menyecske, Kosztics Todóra beleunt az urába. Hogy miért, arról hallgat a krónika. De valószínű, hogy a szép Todóra mást szeretett, nem az urát, ami előfordul olykor az életben. Csakhogy a szép Todóra nem tűrt néma megadással, mint ahogy ez a regényekben írva szokott lenni. Hanem egészen mást talált ki.

Mikor az ura dőlben, a szokásos pálinkaporció bevételé után a kazal aljában aludt, leakasztotta a szőgről a gazda puska-ját, odament az alvó férjhez s rálőtt. A golyó a szerencsétlen ember gyomrába furódott.

Az asszonyt a csendőrség letartóztatta és átadta a bíróságnak.

Gyűjtogatások.

A vereskakas fölrepült Almáson Szulbna József tehetős gazda háza tetejére. Leégett minden az összes melléképületekkel, a kár 1500 forint.

A másik nagyobb dolog: erdőégés. Néhány hét óta nagyon megszorodtak ezek az erdőégések. Most Bukcsin és Priszán községek között gyúlt ki az Ogasn-Olore erdő. Mintegy 300 méternyi terjedelemben égett le, az ott főlhalmozott takarmány és száraz rőzsével együtt, mire eloltották. A kár nagysága még nincs megállapítva.

Legujabb.

A karlóczai zsinat.

Budapest, okt. 27. (A „Sz. N.” e. táv.) Karlóczáról távirják mai kelettel: Br. Nikolics Fedor kir. biztos tegnap és tegnapelőtt Péterváradon és Ujvidéken viszonzta a neki tett látogatásokat. Tegnap délelőtt „Veni Sancte” után tartotta a püspöki zsinat első ülését; a mai második ülésen valószínűleg megejtik a püspökválasztást és folyó ügyeket intéznek el. — A püspöki zsinat, mint hírlik, temesvári püspökké Popovics Nicanor protocynsel beocsini zárdafőnököt, károlyvárosi püspökké Gruics Mihály theologiai tanárt választotta meg. A bácsi püspökség egyelőre betöltetlenül maradt. B. Nikolics Fedor királyi biztos ma Brankovics patriárka és valamennyi püspök kíséretében a krusedoli kolostorba megy, hogy ott meglátogassa nagyanyjának, Obrenovics Ljubicza hercegnőnek sírját s hogy a hercegnő lelkiüdvéért misét mondasson. Bárá Nikolics ma este Budapestre visszautazik.

Budapest, okt. 27. (A „Sz. N.” er. t.) Temesvári szerb püspökké Telecsky Platon, eddig károly-városi helynök választott meg. Az új egyháznagy magyar érzelmű pap, aki gymnasiumi tanulmányait Szegeden végezte.

A budapesti keresk. és iparkamara új elnöke.

Budapest, okt. 27. (A „Sz. N.” er. táv.) A kereskedelmi és iparkamara elnökévé a mai közgyűlésen Warhmann Mór orsz. képviselőt választották meg.

A főpapi székek betöltése.

Budapest, okt. 27. (A „Sz. N.” er. t.) A félhivatalos lapok esti kiadásai czáfolatot közölnek ama hírre nézve, mintha az egri érseknek primássá való kinevezetése iránt a bemutató levél már szeptemberben elküldetett volna Rómába s a pápa visszautasította, illetőleg megtagadta volna a megerősítést.

Hazai börtönügyi viszonyok.

Budapest, okt. 27. (A „Sz. N.” e. táv.)

A hazai börtönügyi viszonyokról igen részletes statisztikai táblázatokkal s azokhoz fűzött kommentárokkal fölszerelt jelentés készült az igazságügyminiszteriumban. A jelentés, melynek függeléke a szegedi államfogházra is kiterjeszkedik, már sajtó alá van adva s az igazságügyminiszter azt jóval tárczája költségvetésének tárgyalása előtt le fogja tenni a képviselőház asztalára.

Gróf Kálnoky tábornok.

Budapest, okt. 27. (A „Sz. N.” e. táv.)

Gróf Kálnoky közös külügyminisztert, ki eddig a hadseregben altábornagyi rangot viselt, ő felsége lovassági tábornokká nevezte ki.

Erdőégés.

Budapest, okt. 27. (A „Sz. N.” e. táv.)

Temesvárról sürgőnyzik: A Ligeti közalapítványi uradalom erdősegeiben ismeretlen okból tűz támadt. A tűz eddig száz holdnál nagyobb területen terjedt el.

A magyar államvasutak jövedelme.

Budapest, okt. 27. (A „Sz. N.” er. táv.)

A magyar államvasut ma szolgáltatotta be a központi állampénztárba az ez évi 12 millió forintot felüli bevételi fölöslegét.

Uj forgalmi igazgató.

Budapest, okt. 27. (A „Sz. N.” e. táv.)

A Dunagőzhajózási társaság budapesti forgalmi igazgatójává Thaly Emilt nevezte ki a társaság.

Távirdai díj.

Budapest, okt. 27. (A „Sz. N.” er. táv.)

Német és osztrák kormányokkal történt megállapodás alapján, Németország, Ausztria és Magyarország egész területén 1892. január 1-től három krajczárban megállapított egységes távirati szabály lép életbe, melynél harmincz krajczár a minimális díj.

A württembergi király trónralépte.

Budapest, okt. 27. (A „Sz. N.” er. táv.)

Albrecht württembergi herceg ma reggel Bécsbe érkezett, hogy Vilmos württembergi király trónraléptét notifikálja. A pályaudvaron, hol diszörség volt zászlóval föllállítva, Albrecht főherceg, a helytartó, a városi parancsnok, a rendőrfőnök, a herceg mellé kirendelt tisztek és a württembergi követ jelentek meg a fenséges vendég fogadására, kit megérkezésekor a diszörség zenekara a néphimnusszal üdvözölt. A herceg kezecskölt Albrecht főherceggel, ki őt a legszívesebben üdvözölte. A bemutatások után a herceg és a főherceg a Hofburgba hattak. A király ő felsége még ma kihallgatáson fogadja Albrecht herceget, ki holnap hasonló küldetésben Pétervárra utazik.

Örült rémtette.

Budapest, okt. 27. (A „Sz. N.” e. táv.)

Rémítő gyilkosság rémtettéről adnak hírt a bécsi lapok. Egy Rosinger nevű vadászt hirtelen örület lepett meg. Tegnap éjjel a höllabrunni vásár kellő közepén megrohant Rosinger három fiatal embert s új vadász-késével egy legénynek a koponyáját hasította ketté, egy másiknak az ujjait metesztette keresztül, a harmadiknak pedig a karját vágta meg. Mind a háromnak sebe életveszélyes. Rosingert a további vérengzésben megakadályozták s azonnal elfogták.

Csaló jockeyk.

Budapest, okt. 27. (A „Sz. N.” e. táv.)

Bécsben a jockeyk nagy csalásaira jöttek rá. Egész csomót elcsaptak és birságotlakt.

Beteg főhercegnő.

Budapest, okt. 27. (A „Sz. N.” er. tav.) Margit Zsófia főhercegnő állapotáról ma reggel a következő bulletint adták ki: Az éjszaka aránylag nyugodt volt. Reggel felé rövid álom állott be könnyű transpirációval. A láz hőfoka valamivel csökkent. Az érverés még nagyon gyors.

Harminczezer ember munka nélkül.

Budapest, okt. 27. (A „Sz. N.” er. t.) Londonból jelenti egy mai távirat: A Tine Weare-n a gépgyári munkások a hét végére fölmondták a szolgálatot a munkaadóknak, mivel ezek nem akarják a munkások követeléseit teljesíteni. Az így foglalkozásuktól eleső munkások számát harmincezerre teszik.

Közgazdasági táviratok.**Budapesti gabonatözsde.**

Budapest, okt. 27. (A „Sz. N.” er. t.) Buzát ma gyöngén kínáltak, a vételkedv lanya, az irányzat csendes volt és 20,000 métermázsra kelt el teljes áron.

A határidő-üzletben a déli tözsde záratai a következők:

Buza öszre 10.87 pénz, 10.89 áru; 1892 márczius—áprilisra 10.90 pénz, 10.92 áru; tengeri julius—augusztusra —. — pénz, —. — áru; szeptember—októberre —. — pénz, —. — áru; 1892. május—júniusra 6.01 pénz, 6.03 áru; zab öszre —. — pénz, —. — áru; tavaszra 6.49 pénz, 6.51 áru; káposztarepce aug.-szept.-re 14.40 pénz, 14.50 áru.

Budapest, okt. 27. (A „Sz. N.” er. t.) Délután öt órakor záródnak. Új szokványbuza öszre 10.84—10.86 Új szokványbuza tavaszra . . 10.86—10.88 Új tengeri 1892. máj.—jun. . . 5.95—5.97 Szokványzab öszre 6.40—6.42 Szokványzab tavaszra 6.45—6.47 Káposztarepce 14.40—14.50

Budapesti terménnytözsde.

Budapest, okt. 27. (A „Sz. N.” er. t.) Zsirárú szilárd. Disznózsir 57.50, boszniai 120 drbos szilva 7.75 frton, 115 darabos 8.— frton, 100 darabos 9.— frton, 85 drbos 9.25 frton, októberre: szerb szokványárú 7.75 frton, 85 darabos 9.50 frttal kelt. Szilvaiz 18 frttal kelt. Szezz szilárd. Szezz nyers kontingentált 20.50—21 frton, élesztő szesz 21.50—22 frton 100 litert százalékonként.

A budapesti értéktözsde.

Budapest, okt. 27. (A „Sz. N.” e. táv.) A tözsde a nemzetközi értékekben lanyhán inult. A papírok gyöngültek és csak a zárlatkor állt be némi javulás. A helyi piacz irányzata nem volt egységes. A kereskedelmi bank- és téglagyári részvények emelkedtek. A többi csökkent. A valuták változatlanok.

Délutáni zárlat: osztrák hitelrészv. 275.30—275.90—276, m. hitelrészv. 321.75—322.25 négy százalékos arany járadék 103.65—103.70, államvasut 279.75—280.25—281 frt.

Budapesti sertésvásár.

Budapest, okt. 27. (A „Szeg. N.” er. táv.) (A budapest—köbányai sertés-kereskedelmi csarnok jelentése.) Hizott sertés árak.) I. Magyar első rendű: Öreg nehéz (páronkint 400 klgron felüli sulyban) —. —. —. Öreg közép (pkint 300—400 klgr.) —. —. —. krig. Fiatal nehéz (páronkint 320 klgron felüli sulyban) 46.—46.50 krig. Fiatal közép (páronkint 251—320 klgr. sulyban) 47.—47.50 krig. fiatal könnyű (páronkint 250 klgrig terjedő sulyban) 46.—47.— krig. — II. Magyar szedett: Nehéz páronkint 280 klgron (felüli sulyban) —. —. —. krig. — Közép (páronkint 220—280 klgr. sulyban.) 44.50—45.50 krig. Könnyű (pkint 220 klgrig terjedő sulyban) 44.—46.— krig. — Szerbiai: Nehéz (pkint 260 klgron felüli suly

ban) 45.—46.— krig. Közép (páronkint 200—260 klgr. sulyban) 45.—45.50 krig. Könnyű (pkint 220 klgrig terjedő sulyba. 44.—46.— krig. — Sertéslétszám 25-én volt készlet 134,509 drb, 26-án fölhajtatott 772 db, elszállított 2196, 27-én maradt készletben 133,805 db. — A hizottsertés üzletirányzata: Az üzlet csendes.

REGÉNYCSARNOK.**Végzetes titok.**

Angolból fordította: K. L.

(Folytatás)

41

— Nem — felelé Constance. — De ha egyikünk a másiknak segélyére szorulna, úgy írni fogunk egymásnak. Jobb, ha hallgatunk barátom, nyugodjék bele.

— Meg fogom tenni, — mondá meghajtva magát.

— Reményem és teljes szívemből kívánom, hogy sikerüljön megtalálnia mindent, ami származására vonatkozik. Ha ez nem sikerülne, a Douglas-családhoz fogok fordulni és a kérdéses viscout Venwood felől tudakozódni. De vegye kérem tudomásul, hogy személyes okoknál fogva nem szeretnék érintkezni a családdal és azért kérem, hogy csak az esetben forduljon hozzám, ha másképp nem tudhatná meg a valót. És még egy szívességre kérem Angelo; teljesíteni fogja?

— Kérdezhet lady Constance. Ezer örömmel teszek meg mindent, amit tölem kíván.

— Nos hát, én elrejtve élek a világtól és nem kívánám, hogy valaki megtudja a tartozkodási helyemet. De akkor, mikor oly közel voltam a halálhoz, egy levelet írtam, beletettem egy palackba és a tengerbe dobtam. Később attól féltem, hogy megtalálják és fölfedezik tartózkodási helyem, de eddig nem hallottam, hogy tudakozódtak volna utánam és reményem, hogy a veszély elmúlt. Ne nézzen reám olyan komolyan, mister Angelo, — mondá Constance nevetve. — Semmi olyast nem tettem, amit szégyenlenem kellene, de egy ideig mégis csak elrejtve akarok maradni.

— Ha komoly kinézetem van, az csak onnan ered, mivel tartok tőle, hogy valaki megbántotta önt és ez földidei haragomat, — felelé indulatosan — de nem tarthatnám önt képesnek arra, hogy valami helytelent eikövesse.

— Ugy kéresem megállhat? Óhajom az, hogy soha és senki előtt nevemet ki ne ejtse, sem pedig általában rólam beszéljen. A szavaknak szárnyai vannak; hagyjon itt békében maradnom, barátom, kérem.

— Az igazat kell önnek megvallanom, — felelé Leoni. — Én már írtam önről Angelo grófnak.

— Abba már bele kell nyugodnom — felelé mosolyogva Constance. — De annyira távol van innen, hogy keveset tesz ki.

— Megkérjem, hogy ne tegyen önről említést?

— Semmi esetre; ez a titokszerűség jellegét adná a dolognak és ezt ki akarom kerülni. Nem kívánok öntől egyebet, mint-hogy ne beszéljen rólam. Ezzel ön legjobban megmutathatja barátságát.

— Legyen meg akarata. És most, Isten önnel, óvja meg az ég. Ne felejtse és gondoljon néha reám.

Ujra és szenvedélyesen csókoltá meg kezét, aztán kisíjetett; a kapu előtt a kocsí várta.

Lady Constance az ablaknál állt és utána nézett. Mikor eltűnt, könnyebbülten lélegzett. Bármennyire szerette is meg Leonit, most már félni kezdett szenvedélyességétől és örült, hogy eltávozott.

XXI. FEJEZET.

Viscount Venwood majdnem a kétségbeeséshez volt közel, mikor nap nap után, hét hét után és hónap hónap után mult el és sem lady Constance sem Stella Coustace-ról hirt nem hallott. Ez a hallgatás végre

is elviselhetlenné vált és elhatározta, hogy Londonba megy tudakozódni.

Ha házasság közt valami egyenetlenség tör ki és a világ ennek okait nem ismeri, rendesen a rossz nyelvek maguk találják ki és így történt, hogy viscout Venwood is számtalan történetet hallott Vivian örnagy és Constance-ról, melyek azonban előtte mind lehetetleneknek tűntek föl. Nem sejtette, hogy az egésznek ő volt ártatlanul oka.

(Folyt. köv.)

felelős szerkesztő: KULINYI ZSIGMOND.

Kiadótulajdonos: BÁBA SÁNDOR.

Nyílttér.**Csodálatos siker**

szeplők, tisztátalan bőrszín, sárga folatok stb. biztosan elmúlnak a

Bergmann és társa cégtől Drezdában valódi Bergmann-féle liliumtej-szappan által, minden napon való használata mellett.

1 drb. ára 45 kr. Kapható Szegeden: **Barcsay Károly** gyógyszer-tárában és **Gál** testvéreknél.

Kiadó lakás.

A Tisza Lajos-körut 23. sz. a. fekvő házban — elhalálozás folytán — megürült **hat szoba, konyha, stb. mellékhelyiségek**ből álló II. emeleti lakás **f. évi november hó 1-től**

bérbe adandó.

Értekezhetni a tulajdonosnál.

711

1891. évi november hó 1-től, a Dugonics-utca 14. szám alatt, egy hat lakszobából (2 utcai spalirozva és paratirozva), fürdőszoba s a többi szükséges helyiségek

kényelmes lakás

kiadó. — Tudakozható: Fried Sámuel zálog-intézetében, Vidra-utca 8. sz.

726

ISTEN

legnagyobb ajándéka az egészség.

A köhögés, rekedtség és elnyálkásodás szomorú következményeitől csak egy szer óv meg bennünket teljes biztonsággal.

Egger díjjutalmazott

mell-pasztillái.

Számtalan hálaírat tanuskodik erről és senki el ne mulassza idejekorán ezek használatát.

Kaphatók 25, 50 kros és 1 frtos eredeti dobozokban a monarchia valamennyi gyógyszer-tárában, valamint az EGGER A. FIA cég gyógyszer különlegességi gyárában Bécs-Nussdorf.

Szegeden a következő gyógyszerész uraknál: **Barcsay Károly**, **Dr. Hibay Gy.**, **Bokor A.**, **Szánthó J.**, **Keresztes Sándor**, **Gyuricza Lipót**, **Kun-Félegyházán: Hoffer özvegye**, **Nagy-Körösön: Müller István** gyógyszerész úrnál.

BERA KAROLY

SZEGEDEN, hid-utca 6. sz.

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy a jelenkori igényeknek teljesen megfelelő

keztyű-üzletet

nyitottam. Üzletemben minden e szakmába vágó cikkek, u. m.: minden színű **kesztyűk**, **sérvkötők**, **orthopaediai műszerek**, **betegápolási eszközök** gyorsan és pontosan készíttetnek, ugyszintén nagy raktárt tartok.

Megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Becses pártfogásért esedezik
kiváló tisztelettel

Bera Károly,
kesztyűs és kötszerész.

Van szerencsénk a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy az

EGYESÜLT MAGYARHONI ÜVEGGYÁRAK RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

helyben, (Klauzál-tér 3-ik sz. Kiss D.-féle házban)

713

egy üveg és porcellán bizományi gyári-raktárt rendezett be, melyben az **uj-antalfölgyi kiskapocsi fekete-erdői** és **beéli üveg** s **murányi** kőedény-gyárainak gyártmányai nagyban és kicsinyben elárusíttatni fognak.

Ezen közkedvelt és országSZerte a legjobb hírnévnek örvendő **honi** gyártmányokon kívül, **dus** raktárt tartunk carlsbadi és más elsőrendű porcellán-gyárak készítményeiből is, u. m. **étkező**, **kávé**, **thea**, **Mocca** és **mosdó-készletek**, továbbá **majolika** és **terracotta** dísz tárgyak és pedig **virágtartók**, **virágcserepek**, **névjegytartók**, **faldíszek**, **hamutartók** és mindennemű (nippes) tárgyak. Gyári raktárt tartunk

Ditmar- és Brünner-féle lámpákból,

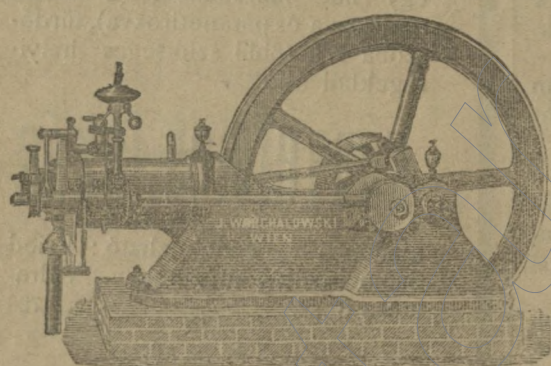
u. m. **salon-ebedlő** és **asztali** lámpák, **ampolnák**, továbbá a lámpákhoz szükséges alkatrészeket is.

A nagyérdemű közönség becses pártfogását kérve, a legpontosabb és legjutányosabb kiszolgálásról előre is biztosíthatjuk.

Egyesült magyarhoni üveggégyárak részvénytársaság

bizományi raktára

Schulz és Lämmer.

Gőzgépek helyettesítése.

A legjobb légszesz-motor biztonsági szelepkormányzattal.

Szabadalmak által védve.

Üzemben tartás kőszén-légszesz, olaj-, daroson- és vizlégszeszszel.

Legelőnyösebb hajtóerő a nagy és kisipar részére.

Robbanási veszély kizárva, kazánok nem szükségesek, teljesen füstnélküli, minden perczen üzembe hozható az zajnélküli működés, munkaerő $\frac{1}{2}$ –100 lóerőig Minden helyiségben, sőt emeleteken is fölállítható.

700 darabnál több, mintegy 4000 lóerővel üzemben van.

Légszesz fogyasztás 25–30 % csekélyebb, mint akármely más rendszerű légszeszgépnél.

Kettős légszeszgépek teljesen szabályos működéssel, különösen villamvilágítások berendezésére 4–200 lóerejéig 50 lóerőnél nagyobb gépeknél 4 hengerre berendezve.

Tervrajzok, költségelőirányzatok ingyen.

Legkitünőbb ajánlatok.

508

Szállítja a cs. és kir. szabadalm. légszeszmotor-gyár:

WARCHALOWSKI

Bécs V. Embel-Gasse 66.

Képviselve minden nagyobb városban.

SZEGEDI NAPLÓ.

POLITIKAI KÖZGAZDASÁGI ÉS IRODALMI NAPILAP.

HIRDETÉSEKET

közleményeket a kiadóhivatal
eltérő árjegyzék szerint számít.

Fölhívás

Szeged város közönségéhez.

Az az általános mély gyász, mely **Szabados János** h. polgármester korai elhunytá által Szeged város közönségét érte; nézetünk szerint olyképp nyerne méltó kifejezést: ha a drága halott ravatalára helyezni szokott muló értékű **koszoruk helyett azoknak ára egy Szabados János nevét megörökítő humanus alapítványra fordíttatnék.**

Szeged társadalmának ezen akciója, mely egyszersmind a jövőre szóló nemes példának is van szánva, mindenesetre a legalkalmasabb mód — **a gyászoló család kifejezett véleménye szerint is** — a kegyelet nyilvánítására.

A cél, melyre a begyülemelő összeg fordíttatnék, egy a megboldogult által kezdeményezett emberbaráti intézmény, a **szemérmes házi szegények** fölsegélyezésére szánt alap lenne.

Fölkérjük mindazokat, a kik ezen kegyeletos műhöz hozzájárulni szándékoznak, sziveskedjenek a **Szabados János ravatalára szánt koszoruk megváltási árát bármelyik helyi lap szerkesztőségéhez beküldeni.**

Szeged, 1891. évi október hó 28.

Kulinyi Zsigmond,

a «Szegedi Napló» szerkesztője.

Dr. Lipcsey Ádám,

a «Szegedi Hiradó» szerkesztője.

Endrényi Lajos, Szegeden.

Kétségtől meglepő hatásra van számítva ez a kijelentés és az a föltevés, hogy hiszen a miniszter *nem akar befolyást gyakorolni* a választói névsorok összeállítására. Hogy is akarna erre befolyást gyakorolni a miniszterelnök belügyminiszter! Sohasem látott

sem időbe, sem pénzbe nem kerül. Hiszen nem azt kívánja Pázmándy és nem azt kívánja senki, hogy a megyei tisztviselők az ellenzék részére is leírják és sokszorosítsák a választói névsorokat, amint megteszik a hivatalos kortesek használatára.

Rövid, szomorú ülésre jött össze ma reggel a városi tanács. Pálffy Ferenc polgármester meghatottan közölte a tanács tagjaival a gyászt, a súlyos veszteséget, mely a várost Szabados János h. polgármester elhunytával érte és indítványozta, hogy a város közönsége, a tanács és a tisztikar tagjai

a választási székhelyek és megváltoztatásáról sem a miniszterelnök, mert az az a kortes-hadviselésbe, ab is szükség legyen minél mozgósításokra, melyeknek csak a rendelkezési alap egyebütt nem is, itt gondozza a miniszterelnök azt a gi elvet, hogy a *verseny* elől használni. A komány nem ilytől, sőt keresi azt. Ugy látan van a választási költségkintetben nem maradt hal való az öt éves országgyű alatt mindenesetre több lehet összekaparni, mint latt.

Szabados János †

a szeretetének egész meleg halottja: Szabados János h. ravatalánál. Érezhető volt bi a gyászra, mikor megkon halált tudató harang, megros szíve.

őszinte és meleg szeretet az, z városban nyilvánul, látni, i, hogy el van borulva, meg a társadalom a nagy veszte

szta, szeplőtelen életű kiváló szeged jó sorsán fáradt, azon zetlenül — valóban sokan-so

ítszik most a koporsónál, mely akójától szívszorongva bucsuáros.

teség, ami érte a város köz — egyre érezhetőbbé lesz még or majd itt is, ott is, ahol meg yozni fog az a kéz . . . Mely gszik örökre megbénultan.

felhője szállong a város háza az erkélyen lobogó fekete ből lehangoló bánat ömlene n. Kiül az arcokra a részvét atnák a gyászolók egymás kö könnyet, melyet a hátramaradt halottja fölött, nem maradna mi, annyian vagyunk, akik a veszteséget.

*